

Ko van Geemert

NA 22 JAAR WEER NIEUWE SHRINIVÁSI

Er zullen weinig dichtbundels worden gepubliceerd waarin je vijf talen tegenkomt: naast Nederlands en Sranantongo, ook Sarnámi, Hindi, Papiamentu. De dichter is Shrinivási (dat 'edele bewoner van Suriname' betekent), pseudoniem van Martinus H. Lutchman, die op 12-12-'12 de leeftijd van 86 jaar bereikte.

'Hecht en Sterk' (de naam van een plantage in Commewijne, het district waar Shrinivási opgroeide) bestaat uit 44 gedichten, is opgedragen aan twee overleden broers en een zuster, en is opgebouwd uit vijf delen. Elk deel is voorzien van een motto, het eerste van Albert Helman over eenzaamheid, vervolgens van Trefossa over de waarde van kleine dingen, van de Curaçaose dichter Luis H. Daal over de wens te ontdekken wat diep in alles leeft, en ten slotte, van de in 2011 overleden Ton Wolf, dichter en leraar in Suriname, over verleden en toekomst. De gedichten spelen zich afwisselend in Suriname en Curaçao af; in 2007 ging de dichter (weer) op dit eiland wonen.

Het titelgedicht beschrijft een herinnering uit 1930 en begint zo: 'De vlieger / eindelijk / dankzij het opfluiten van de wind / en tovenaars oom Bob / zoekt het luchtruim op'. En eindigt aldus: 'ik als kind / geloofde vast / dat God het zou ontvangen // en kind / gebleven ben ik'.

De bundel is een mooie combinatie van jeugdherinneringen en poëzie over het naderende einde, zoals hier: 'en het is een enkele blik / een gouden zin / een vriendelijke groet / een glimlach / die mij gerust doet slapen en ontwaken / en die mij moed schenkt / te leven nog de dagen / die mijn tijd vol zullen maken / en die ik niet meer tel'.

Of bij het ziekbed van een broer: 'Even knipte zijn linkeroog / een teken van begrip / we verstonden elkaar / zonder spreken / voor de laatste maal'.

De meeste bundels van Shrinivási werden in eigen beheer uitgegeven. Daarna verscheen, in 1991, zijn tot nu toe laatste bundel 'Sangam'; een zestal gedichten hieruit werden ook in 'Hecht en Sterk' opgenomen.

In 1984 stelde Geert Koefoed voor uitgeverij In de Knipscheer de bloemlezing 'Een weinig van het Andere' samen. Dezelfde Koefoed zorgde ook voor het

informatieve nawoord in deze bundel, waarin hij onder meer constateert: 'Shrinivási beleeft situaties als veellagig, meerdimensionaal, vol kleine of grote wonderen.'

Een mooie, zorgvuldig uitgegeven, aanbevolen poëziebundel. Het slotgedicht 'Een bruine zandweg' is op de muur van de bibliotheek in Nieuw-Nickerie aangebracht en is, zo stelt Koefoed 'al op weg een evergreen te worden'. Terecht zou ik eraan toe willen voegen.

Het laatste woord is aan de dichter: '(leven) // misschien dit: / een eeuwig leeg zijn / oneindig maal gevuld / met de verwachting // een steeds on- / tijdig ebben / opdat dit leven / ergens rust vindt'.

VIER STERREN

Shrinivási, *Hecht en Sterk*
Gedichten, 2013
Uitgever In de Knipscheer
88 blz., € 18,50
ISBN 978-90-6265-819-0